

EPSILON

03

+ΕΙΔΙΚΟ
ΕΝΘΕΤΟ
«ΔΕΛΤΙΟΝ»
ΑΝΩΝΥΜΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
& Ε.Π.Ε.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

**Microsoft, Cisco και άλλοι
πολυεθνικοί κολοσσοί
επιλέγουν Ελλάδα -
Επενδυτικός «πυρετός» με
DataCenters και Κέντρα
Καινοτομίας – Πως θα γίνει η
Θεσσαλονίκη «το μικρό
Σαν Φρανσίσκο της
N.A. Ευρώπης»**

Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία
και προγράμματα Ε.Σ.Π.Α. για
τους πληττόμενους κλάδους –
Ισχυρή ανάπτυξη το 2ο τρίμηνο
έναντι του 1ου

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Υπουργός Ανάπτυξης και
Επενδύσεων

ΑΡΘΡΟ | Η αλλαγή της φορολογικής
κατοικίας και η μετοικεσία

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΛΑΣ, Οικονομολόγος PhD-MBA

ΑΡΘΡΟ | Σ.Σ.Ε. που είναι σε ισχύ.

Ποιες από αυτές έχουν κηρυχθεί υποχρεωτικές

ΠΕΤΡΟΣ Γ. ΡΑΠΑΝΑΚΗΣ, Σύμβουλος επιχειρήσεων σε θέματα
εργατικής νομοθεσίας και ανθρώπινου δυναμικού

Συνέντευξη

Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και προγράμματα Ε.Σ.Π.Α. για τους πληττόμενους κλάδους – Ισχυρή ανάπτυξη το 2ο τρίμηνο έναντι του 1ου

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Υπουργός Ανάπτυξης και
Επενδύσεων

Αισιόδοξος για «ισχυρή ανάπτυξη» της ελληνικής οικονομίας το β' τρίμηνο καθώς και για καλύτερη πορεία του ελληνικού τουρισμού συνολικά το 2021 δηλώνει στο Epsilon7 ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνις Γεωργιάδης, στηριζόμενος στην πρόοδο που αναμένεται να έχει το πρόγραμμα εμβολιασμών στη χώρα μας και σε όλο τον κόσμο. Ακόμη όμως και στο δυσμενές σενάριο καθυστέρησης των εμβολίων υποστηρίζει ότι «όσο ό,τι βιώνουμε, το βιώνει και η υπόλοιπη Ευρώπη, δεν έχω μεγάλες ανησυχίες. Τα προβλήματα θα αντιμετωπιστούν από κοινού». Και προσθέτει: «όσο βρισκόμαστε κάτω από την ομπρέλα της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αγορές μας έχουν απόλυτα προστατευμένους. Τα επιτόκια είναι χαμηλά, άρα η χρηματοδότησή μας είναι εξασφαλισμένη».

Ο κ. Γεωργιάδης τονίζει πως το Υπουργείο Ανάπτυξης σχεδιάζει μέσω του Ε.Σ.Π.Α. προγράμματα στήριξης των πληττόμενων κλάδων, όπως εστίαση, γυμναστήρια και παιδότοποι, ενώ προαναγγέλλει νέα χρηματοδοτικά εργαλεία «έξω από τα συνηθισμένα». Αποκαλύπτει πως η κυβέρνηση, ανάμεσα σε άλλες «ωραίες ιδέες», εξετάζει και έναν τρίτο κύκλο του «Εγγυοδοτικού» Προγράμματος.

Στο πεδίο της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων ο κ. Υπουργός θεωρεί πως το 2020 υπήρξε «κοσμογονία», αναφερόμενος σε μεγάλες επενδύσεις που ξεκίνησαν ή ξεκίνησαν και σε μεγάλες ξένες εταιρίες που δραστηριοποιήθηκαν στη χώρα μας. Όσο για το έργο στο Ελληνικό εμφανίζεται σίγουρος πως «η εκκίνηση του θα γίνει 100% στο αμέσως προσεχές διάστημα».

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΧΟΥΛΑΚΗΣ | ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

E7 | Κύριε Υπουργέ, μετά και το «σκληρό» lockdown του Φεβρουαρίου στην Αττική, αναμένεται στην οικονομία το 1ο τρίμηνο του έτους υψηλό, διψήφιο ποσοστό ύφεσης. Επιπλέον, η πορεία της πανδημίας εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά απρόβλεπτη, ενώ οι ανάγκες ενίσχυσης των πληττόμενων κλάδων μεγαλώνουν. Φοβάστε εκτροχιασμό του προϋπολογισμού; Αλλάζουν οι εκτιμήσεις σας για το ρυθμό ανάπτυξης που θα πετύχει φέτος η χώρα;

Όσον αφορά το πρώτο τρίμηνο η πρόβλεψη του προϋπολογισμού είναι για πολύ μεγάλη ύφεση. Άρα, δεν αλλάζει κάτι. Από την πορεία των εμβολιασμών και την πορεία της πανδημίας θα μπορώ να σας πω τι θα γίνει το δεύτερο τρίμηνο. Είναι κάτι όμως που είναι νωρίς για να το εκτιμήσουμε.

Εξακολουθώ να είμαι αισιόδοξος ότι με τα εμβόλια όλα θα πάνε καλά και το δεύτερο τρίμηνο θα έχει ισχυρή ανάπτυξη σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2021. Εάν αυτό αποδειχθεί στην πράξη, τότε όλα θα πάνε καλά. Εάν υπάρχει καθυστέρηση με το πρόγραμμα των εμβολιασμών ή για οποιοδήποτε λόγο η πανδημία δεν υποχωρήσει, ασφαλώς τα πράγματα θα γίνουν πολύ χειρότερα.

Όμως, σε ένα τέτοιο σενάριο φαντάζομαι ότι δεν θα είναι η Ελλάδα η εξαίρεση, θα είναι πάλι ένα πανευρωπαϊκό φαινόμενο. Όσο ό,τι βιώνουμε, το βιώνει και η υπόλοιπη Ευρώπη, δεν έχω μεγάλες ανησυχίες. Τα προβλήματα θα αντιμετωπιστούν από κοινού.

E7 | Καθοριστικός παράγοντας για την επανεκκίνηση του ελληνικού τουρισμού θα είναι το ποσοστό εμβολιασμού του πληθυσμού στην Ελλάδα και στα κράτη κύριας προέλευσης των τουριστών. Όμως οι μεταλλάξεις του κορωνοϊού προκαλούν ανησυχίες στους επιστήμονες και οι περισσότερες χώρες δεν γνωρίζουν με σιγουριά το πότε θα πετύχουν το λεγόμενο «τείχος ανοσίας». Με αυτά τα δεδομένα, εξακολουθεί η κυβέρνηση να θεωρεί ρεαλιστικό ένα ποσοστό τουριστικών εσόδων στο 50% σε σχέση με το 2019;

Είμαι απολύτως βέβαιος ότι το 2021 θα είναι πολύ καλύτερο τουριστικά από το 2020. Και μόνο η ύπαρξη του εμβολίου και οι εκατομμύρια εμβολιασμοί που γίνονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στη Βόρεια Αμερική, δημιουργούν ένα έδαφος πάνω στο οποίο μπορούμε να χτίσουμε έναν πολύ καλύτερο τουριστικό αποτέλεσμα.

Μη ξεχνάτε ότι ο Πρόεδρος Μπάιντεν έχει δεσμευτεί για τις πρώτες 100 μέρες στην Αμερική να πετύχει 100 εκατομμύρια εμβολιασμούς και τώρα μάλιστα έχει αυξήσει τον στόχο του κατά αρκετά εκατομμύρια.

Άρα και εμείς σε ένα μεγάλο βαθμό και οι πελάτες μας θα έχουμε εμβολιαστεί. Είμαι αισιόδοξος για το 2021.

Υπό την έννοια αυτή το πιστοποιητικό εμβολιασμού που έχει προτείνει ο Κυριάκος Μητσοτάκης, αποτελεί την ασφαλέστερη οδό για την επιτυχία του ελληνικού τουρισμού. Η πρόταση του Έλληνα Πρωθυπουργού είναι προάσπιση των Ελληνικών εθνικών συμφερόντων.

E7 | Όλο και συχνότερα ακούμε το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης να επισημαίνει πως οι κρατικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι. Στον αντίποδα, συμπληρώνοντας 12 μήνες στο «μάτι» της πανδημίας, οι επιχειρήσεις στον τουρισμό, την εστίαση και το εμπόριο ζητούν ισχυρότερο και διευρυμένο «πακέτο» στήριξης. Δεν συμμερίζετε τους φόβους που εκφράζουν οι εκπρόσωποί τους για χιλιάδες λουκέτα; Υπάρχουν τα οικονομικά περιθώρια για περισσότερα, στοχευμένα μέτρα στους εν λόγω κλάδους;

Ασφαλώς και συμμερίζομαι τους φόβους όλων. Και εγώ αν ήμουν επιχειρηματίας με κλειστή την επιχείρησή μου θα είχα φοβερές αγωνίες. Και ασφαλώς όσο και αν εμείς

Το Υπουργείο Ανάπτυξης σχεδιάζει μία σειρά προγραμμάτων Ε.Σ.Π.Α., εστιασμένων στην εστίαση αλλά και σε άλλους κλάδους που έχουν ιδιαίτερα πληγεί, όπως είναι τα γυμναστήρια και οι παιδότοποι, για να τους βοηθήσουμε να ανταπεξέλθουν στην μεγάλη οικονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία

Εγώ δεν υποστηρίζω ποτέ την ιδέα να πιεστεί το τραπεζικό σύστημα και να δώσει δάνεια σε επιχειρήσεις που ξέρει εκ των προτέρων ότι δεν θα τα επιστρέψουν. Αυτή θα ήταν η ασφαλέστερη οδός για την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας μας στο μέλλον

λέμε ότι το κράτος θα είναι συνεχώς δίπλα τους, οι επιχειρηματίες είναι λογικό και να φοβούνται και να αγωνιούν.

Επαναλαμβάνω όμως, όσο βρισκόμαστε κάτω από την ομπρέλα της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αγορές μας έχουν απόλυτα προστατευμένους. Τα επιτόκια είναι χαμηλά, άρα η χρηματοδότησή μας είναι εξασφαλισμένη.

Υπό την έννοια αυτή όσο τηρούμε τις δεσμεύσεις μας προς τους θεσμούς και όσο εξακολουθούμε να τηρούμε το ισχυρό μεταρρυθμιστικό μας πρόγραμμα που δείχνει εμπιστοσύνη στις αγορές, δεν έχουμε να φοβόμαστε τίποτα.

Ε7 | Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των Μ.μ.Ε. κατέστη, λόγω και της πανδημίας μία επιτακτική αναγκαιότητα. Με τη δράση «e-λιανικό» επιχειρείται η στήριξη των εμπορικών επιχειρήσεων που θέλουν να αποκτήσουν e-shop. Τι άλλο σχεδιάζει το Υπουργείο Ανάπτυξης, με τα χρηματοδοτικά εργαλεία του Ε.Σ.Π.Α. και του Ταμείου Ανάκαμψης, στην κατεύθυνση αυτή;

Το Υπουργείο Ανάπτυξης σχεδιάζει μία σειρά προγραμμάτων Ε.Σ.Π.Α., εστιασμένων στην εστίαση αλλά και σε άλλους κλάδους που έχουν ιδιαίτερα πληγεί, όπως είναι τα γυμναστήρια και οι παιδότοποι, για να τους βοηθήσουμε να ανταπεξέλθουν στην μεγάλη οικονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία. Δεν θα αφήσουμε κανέναν πίσω. Αυτή είναι η γενική μας δέσμευση και θα αξιοποιήσουμε κάθε διαθέσιμο οικονομικό πόρο.

Η κρίση που διανύουμε είναι πρωτοφανής, η μεγαλύτερη από όσες έχει βιώσει η ανθρωπότητα από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Άρα, και οι αντιδράσεις μας πρέπει να είναι τελείως έξω από τα συνηθισμένα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ε7 | Η συντριπτική πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα επί πολλά χρόνια δεν έχει εύκολη πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση. Ωστόσο, ο φθηνός τραπεζικός δανεισμός θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην επιβίωσή τους, την «επόμενη» μέρα της πανδημίας. Έχει βελτιωθεί αυτή η κατάσταση την περίοδο της δικής σας διακυβέρνησης; Ποια χρηματοδοτικά «εργαλεία» είναι στη διάθεση των Μ.μ.Ε. σήμερα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας και για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων;

Όλα τα χρηματοδοτικά μας εργαλεία απορροφήθηκαν στο 100%. Και το ΤΕΠΙΧ II και το Εγγυοδοτικό I και II εξαντλήθηκαν, άρα, είχαν πολύ μεγάλη επιτυχία στην αγορά. Τώρα ξεκινάει το καινούριο μας πρόγραμμα για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις με χαμηλότοκα δάνεια ύψους έως 50.000 ευρώ και θα ακολουθήσουν και επόμενα προγράμματα, ενδεχομένως και τρίτος κύκλος του Εγγυοδοτικού καθώς και διάφορες άλλες ωραίες ιδέες που εξετάζουμε.

Όμως, όλα αυτά, το τονίζω, αφορούν επιχειρήσεις που δύνανται να χρηματοδοτηθούν. Εγώ δεν υποστηρίζω ποτέ την ιδέα να πιεστεί το τραπεζικό σύστημα και να δώσει δάνεια σε επιχειρήσεις που ξέρει εκ των προτέρων ότι δεν θα τα επιστρέψουν.

Αυτή θα ήταν η ασφαλέστερη οδός για την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας μας στο μέλλον. Η Κυβέρνηση θα δώσει σε όλους αυτό που δύνανται και πρέπει να λάβουν, χωρίς να θέσει σε ρίσκο το μέλλον του ελληνικού λαού.

E7 | Η κυβέρνηση σας έχει εστιάσει από νωρίς στην προσέλκυση μεγάλων ξένων ιδιωτικών επενδύσεων. Στο παρόν τεύχος του Epsilon7 φιλοξενούμε ειδικό αφιέρωμα στις τελευταίες επενδυτικές πρωτοβουλίες της Microsoft και της Cisco. Τι απέδωσε συνολικά το 2020 η προσπάθεια σας αυτή; Υπάρχουν σημαντικά έργα «εν αναμονή» για το 2021;

Δεν είναι μόνο η Microsoft και η Cisco. Τον τελευταίο χρόνο, μέσα σε όλα όσα περνάμε, είχαμε μία κοσμογονία. Η Blackstone στον τουριστικό τομέα, η Microsoft και η Cisco όπως αναφέρατε, η Pfizer που ξεκίνησε ήδη τις προσλήψεις, η Digital Realty, η Elounda Hills, η HIG και πολλά άλλα. Πάρα πολλά έργα έχουν ξεκινήσει και υλοποιούνται και φυσικά όλες οι εμβληματικές επενδύσεις. Το Ελληνικό, η Κασσιόπη και ό,τι άλλο παραλάβαμε κολλημένο, έχει ξεκολλήσει. Είμαι πολύ αισιόδοξος. Όταν η πανδημία περάσει, η Ελλάδα θα βρεθεί στο επίκεντρο του παγκόσμιου επενδυτικού ενδιαφέροντος.

E7 | Πληροφορίες αναφέρουν ότι επίκειται η οριστική ανάδειξη του αναδόχου για το καζίνο στο Ελληνικό. Τις επιβεβαιώνετε; Θα καταστεί φέτος εφικτή η εκκίνηση του έργου;

Έχει υπάρξει οριστικός ανάδοχος για το καζίνο στο Ελληνικό, είναι η κοινοπραξία Mohegan – ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού είναι στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Μόλις εγκριθεί, προχωράμε στην επόμενη φάση της ψήφισης στη Βουλή και της μεταφοράς των εταιρικών μεριδίων στην LAMDA για την καταβολή προκαταβολής. Η εκκίνηση του έργου θα γίνει 100% στο αμέσως προσεχές διάστημα. Τα σχέδια που έχουν εκπονηθεί είναι καταπληκτικά και όταν δοθούν στη δημοσιότητα ο ελληνικός λαός θα καταλάβει ότι το Ελληνικό θα είναι ένα από τα ωραιότερα μέρη του κόσμου.

E7 | Μιας και συμπληρώνουμε ένα χρόνο από τότε που στην Ελλάδα η πανδημία εισέβαλλε στη ζωή μας, εκτιμάτε ότι η κυβέρνηση διαχειρίστηκε σωστά όλο αυτό το διάστημα την ευαίσθητη ισορροπία ανάμεσα στην προστασία της δημόσιας υγείας και τη λειτουργία της οικονομίας;

Η Κυβέρνηση έκανε ότι το καλύτερο μπορούσε υπό εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Δεν θα ήταν σωστό να πω εγώ αν ήμασταν σωστοί ή όχι. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να το κρίνουν οι πολίτες. Αυτό που μπορώ εγώ να σας πω ως Υπουργός είναι ότι κάναμε κάθε μέρα το καλύτερο που μπορούσαμε.